

د نوي کال در ارسيدو په مناسبت د کابل شاروال پیغام!

د نوي ۱۴۰۰ کال او نوروز در ارسيدو له کبله ټولو هيوادوالو په خانگري توگه کابل ښار يانو ته د زړه له تله مبل کي وایم .

نوی ۱۴۰۰ کال په داسې حال کې پیلوو چې، هیواد مو له بل هر وخت سولې او پخلاينې ته لړتیا لري، د فردي او ټولنيزو مسولیتونو په درک او هممهاله د هیوادنی مینې په حس سره هیله لرو، خو نوی لمريز کال په هیواد کې د سوکالی سعادت، ښکلا، آبادی او د ښاریانو لپاره له پوکتونو ډک کال وي او دغه راز ټول د زړه له تله په هیواد کې د سولې، ورورولې او سوکالی لپاره هڅې او کوښښونه وکړو. زه د کابل ښاروال او خدمتگار په توگه له تاسو ټولو ښاریانو هیله لرم، خو د نیالگيو کینولو کمپاین په ژوندي ساتلو، د زرغونو سیمو په پراختیا او دغه راز د پروگرامونو او پلانونو په پلي کیدو کې له کابل ښاروالی سره همکار او همغږي و اوسئ، خو کولای شو ټول په گډه د خپل ښار په آبادی کې برخه واخلو. هیله لرم نوی کال مو له خوښیو او سولې سره مل وي او ژوند مو په خوښیو تیر شي.

کابل ښاروال

محمد داود سلطان زوی

د کب له شلمې نمانځنه وشوه او په هیواد کې د نیالگيو کینولو ملي کمپاین پیل شو

په کینولو سره خپله دیني او هیوادنی ونډه ادا کړي او په دې توگه د زرغونو اغوستونکو سره په مرسته کولو د دې لویې خدماتي ادارې سره همغږي او همکار و اوسي.

۷ مخ

کابل ښاروال وویل چې

کچه زرغونې سیمې او ونې بسنه نه کوي او د نیالگيو کینولو موسم ښه فرصت دی خو ښاریان د کابل ښار په زرغونیا او ښکلا کې برخه واخلي. کابل ښاروال هیله وښودمخو هر څوک د خپلو ملکیتونو او هتو مخې ته د یوه نیالگي

پوهتون د استادانو همکاري اړینه ویلله. د زرغونو سیمو د ساتنې او د نیالگيو د خړوب په برخه کې پرلپسې پروگرامونه پلي کيږي په خانگري توگه د خړوب قطره ایی سیستم رامنځته کيږي، چې کار یې د تیر کال را پدېخوا پیل شوی دی. د کابل ښار په

د کابل ښار د ښایست، ښکلا او زرغونیا په موخه د کب له شلمې یا د نیالگيو کینولو ملي ورځې په ویاړ په کابل پوهنتون د (هر افغان یو نیالگي) تر سرلیک لاندې نمانځنه شوه. د نیالگيو کینولو کمپاین د کابل ښاروال محمد داود سلطانزوی، د چاپیریال ساتنې ملي ادارې د مشر شاه زمان میوندوال او د کابل پوهنتون رئیس محمد عثمان بابري له لوري د یوه نیالگي په کینولو سره پیل شو.

په یادو مراسمو کې کابل ښاروال محمد داود سلطانزوی د کابل ښار د زرغونیا او ښکلا په برخه کې د کابل ښاروالی د پروگرامونو د اعلان سربیره د چاپیریال او زرغونو سیمو په ارزښت خبرې وکړې او په راتلونکي کال کې یې د زرغون او ښایسته کابل په جوړیدو ټینگار وکړ.

کابل ښاروال دغه راز وویل چې له دې وروسته به د کابل ښار په کچه نیالگي کینول شي او په ساتنه کې یې د کابل ښار د ټولو اوسیدونکو په خانگري توگه د

شگوفه چشم تو روشن، بهار می آید!

به منظور ایجاد تغییر مثبت در سیمای شهر، محمد داود سلطانزوی، شاروالی کابل چگونگی نصب بلوردها و اشتهارات را در برخی از سرک های شهر نظارت کرد. شاروالی کابل در جریان نظارت، بخش های مربوطه را موظف کرد تا به زودی لوحه ها و اشتهارات سطح شهر را به صورت معیاری تنظیم کنند تا تغییر مثبت در سیمای شهر رونما گردد. شاروال کابل جهت رفع نیازمندی شهر وندان تاکید بر عرضه خدمات موثر و کارا کرده و به مسولان گفت که کار بیشتر و تطبیق برنامه های بزرگ یک نیاز

شهر وندان عزیز! سوسیزی میراث مدنیت است، بیاید با غرس یک نهال، پیوند خویش را با مدنیت اسوار و قایم نگهداریم!

موسسه آغاخان بیش از هفت هزار اصله نهال به شاروالی کابل کمک نمود

موسسه آغاخان به تعداد (۷۵۰۰) اصله نهال به منظور سوسیزی شهر کابل به شاروالی کابل کمک کرد. شماری از این نهال ها در فراز تپه وزیر محمد اکبر خان و بی بی مهر و مربوط ناحیه دهم غرس گردید. در این مراسم معاون سرمحقق محمد فاضل شریفی، معین خدمات اجتماعی و کلتوری شاروالی کابل طی سخنانی گفت: رهبری شاروالی کابل از آنجمله موسسات و نهادهای که در سوسیزی شهر کابل سهم گرفته اند، ابراز قدردانی می کند. به گفته آقای شریفی، گسترش ساحات سبز و غرس نهال در نقاط که قابلیت سوسیزی را دارد و بالای اقلیم کابل تاثیر گذار می باشد مورد توجه جدی شاروالی کابل قرار دارد. شاروالی کابل با برنامه های از قبل آماده شده جهت بهسازی و نوسازی ساحات سبز در سطح شهر کابل اقدامات لازم می نماید تا سوسیزی و شگوفایی شهر فراهم گردد. با راهکارهای موثر و کارا، شیوه پرورش و آبیاری نهال ها و ساحات سبز تغییر و بهبود پیدا می کند.

کارمندان شفاخانه ملت در سوسیزی شهر کابل سهم گرفتند

مسولان شفاخانه ملت، با غرس ده ها اصله نهال در گلدان سسرک تایمینی الی چهارراه نظیف، در سوسیزی شهر کابل سهم گرفتند. آنان به شاروالی کابل وعده سپردند که در فصل نهالشان به تعداد چهار هزار اصله نهال را در گلدان های سسرک ها و محوطه پارک ها غرس می کنند.

خوشا به حال کسی که نهال می نشاند!

هوشیانی

بهار یا امید های بزرگ و گام های شتابان بار دیگر به سوی ما شتافت و برای ما پیام شگفتن ونو آغاز کردن را داد. بهار از ما می طلبد تا با استفاده از این فرصت برای سرسبزی شهر و حفاظت از محیط زیست خویش کار کنیم، این درست است که بهار بهترین فصل برای آرامش زنده گی و لذت بردن از طبیعت است؛ اما به یاد داشته باشیم که از این فرصت می توانیم برای نیاز های اساسی بشری ضرورت انسان ها و تدام حیات، کار های مشمری راروی دست بگیریم و برای آماده سازی ضروریات خود دست به کار شویم.

بود تا همه ساله دهها هزار نهال در شهر شاند، این که چرا ادارات مربوط و شهروندان توانسته اند در آبیاری به موقع جلوگیری از قطع درختان و هم چنان از ورود گله های موشی به شهر که افزون بر آسیب رسانی به سرسبزی شهر، محیط زیست را آلوده و زنده گی شهروندان را به مخاطره می اندازد کار لازم را انجام دهند، به عنوان یک پرسش ذهن آدم را سوهان می زند.

سال های پیشین متمایز می سازد، افزون بر غرس نهال شیوه درست آبیاری و نگهداری نهال ها، روی دست بوده، فعال سازی سیستم آبیاری قطره ای می باشد که هم از رهگذر حفاظت از محیط زیستی و هم آبیاری به موقع از ارزش مندی خوبی برخوردار است، چنان که کار در برخی از پارک های شهر نیز عملی گردیده است زیرا شاندن نهال آغاز، آبیاری به موقع، پرورش و نگهداری نهال ها پایان کار نامیده می شود.

شاروالی کابل، در کنار راه اندازی پروژه های مهم و بنیادی در شهر، کار های فراوانی را برای توسعه و گسترش ساحات سبز نیز انجام داده است. چنان که افزون بر غرس هزاران اصله نهال و شاندن بته های گل در گلدان های جاده ها و کنار پیاده روها، پارک های جدید معیاری نیز ساخته شد. اگر به تفصیل روی همه کار ها پرداخته شود شاید هم سخن به درازا بکشد.

زیرا نهال شانی، پرورش و نگهداری نهال ها، گل ها و سبزه زاران، ریشبه در باور های دینی و فرهنگ جامعه ما دارد و به عنوان صدقه جاریه و ارمغانی از بهشت، از دیر باز مردم با ذوق و دل بستگی به سرسبزی، کار های درخورد توجهی را انجام می دادند و از این گنجینه های طبیعی پاسداری می کردند.

با توجه به سرمایه گذاری های که در نزدیک به دو دهه گذشته در امور نهال شانی و سرسبزی و احداث پارک های تفریحی در شهر صورت گرفته، اگر کار های انجام یافته پایدار می ماند، شاید نیازی نمی

یکی از ویژه گی های کار های شهری در آن است، هر چه بکاری همان درو کنی و هر کاری که انجام می شود و یانمی شود، از چشم مردم به دور نمی ماند. آنچه که کار های سرسبزی را در سال جدید نسبت به

شاروالی کابل در سال نو با برنامه ها و کار های بنیادی و پایدار از جمله احداث پارک های جدید به منظور توسعه و گسترش ساحات سبز وارد این کارزار شده و از شهروندان نیز خواسته می شود که به عنوان وارثان شهر نامور کابل که در گذشته ها از جمله شهر های سرسبز و زیبای منطقه به شمار می رفت، با شاندن یک یا چند نهال، مراقبت و آبیاری نهال ها از فرصت های پیش آمده در طبیعت استفاده بهینه کرده تا دغدغه های کمبود ساحات سبز بر طرف شده و از کاروان زمان باز نمایم.

کارت نه سپی رانیولای خو تا پلان دا جور کوی وی چی په ۲۰۲۱ کال کې باید مویر رانیسم. یا خو ک عادی ماموریت نه در کوی خو ستا پلان داوی چی په راتلونکې ولسمشریزو ټاکنو کې باید نوماند شم که هغه نه وی نو دوهمه خوښه دي د یوه نوماند مرستیالی وی. هههه اساسی موضوع داده چی یو خل قلم کتابچه در سره واخله، د تیر کال پلي سوي پلانونه او هغه مثبت کارونه ولیکه چی تاسی تر سره کړي او یا هم ځینو موخو ته ورسېدلې. څه ډول هڅې دي وکړي؟ له کومو ستونزو سره مخ سوي؟ د تیر کال کوم

نوی کال؛ نوی پلان

که یوازې خیالی پلانونه جوړوی، نو وخت مه ضایع کوئ. که لاس تر زنی ناست یاست او خیال پلو مو د لوړ هدفونو په لورې استولی وی نو خدای مو راوله. اول خو د ژوند لپاره داسې پلان جوړونه وکړئ چی ستا د حالت سره سم وی داسې نه چی ۵۰ افغانیو کر دیت

له دې ځایه به یې پیل کړو چی، هر چاته کښېنې وایې چی پلان جوړوم. دولت په پلان جوړونه اخته دی، خلک پلانونه جوړوي، نړیوال پلانونه جوړوي مانا داچی هیڅ اداره، شخص او ټولنه نسته چی پلانونه جوړ نه کړي. اصلي ستونزه داده چی لوی یې بیا خپل جوړ کړي پلانونه عملی کوي.

ځینی کسان بیا لومړی پلان جوړونه مهمه گڼي وایې اصلي کار پلان دی. خو زه وایم ډېری کسان دامهارت لري چی په یوه ورځ سل پلانونه هم جوړ کړي، نامی هغه دی چی عملی یې کړي. هغه کسان چی پلان جوړوي خو عملی کولای یې نه سي، دغه یې مثال دی. وایې، په نوي کال کې ۱۰۰ کتابونه مطالعه کوم، خو په ټول کال کې د یوه لیکوال د فیسبوک پوسټ لانه سي کتلاي مگر بنیاسه انځورونو ته زړه والا لایکونه ورکوي. په دې لیکنه کې زما پلان دا دی چی خبرې ډیري اوږدې نه سي. که تاسي د ۲۰۲۱ کال لپاره په ژوند کې خپلو هیلو او موخو رسېدو ته پلان جوړوی نو زه یوه مشوره در کوم، هغه داچی!!

سرلیکنه

پسرلی د طبیعت جشن دی راځئ چې په نمانځلو کې یې برخه واخلو

دا دی یو ځل بیا زموږ ښکلي هیواد ته نوي کال او نوي پسرلي له زياتو هیلو او امیدونو سره را ودانگل. په دې ښکلي او تازه موسم کې طبیعت نوي رنگ او نوي قوت اخلي او دښکلا وو، تازه گيو او جوړولو جشنونه پیل کړي، هرې ځوانه شپې جلگې، رنگارنگ گلونه، شنه او مسور بڼونه او کروندې دپسرلي زيری وړ کوي. پسرلي له ډيرو هیلو، زرغونیاوو، له ښکلو او خوندورو عطرونو او له بوټو راز رنگینو سره زموږ هیواد کې یو ځل بیا خپل اوچت قد مونه کیښودل او ټولو درو، غرونو، دښتو او بڼو ته یې شنه جامه ورواغوسته او ددې هیواد هر وگړي ته یې د بیا جوړولو، نوي پیل او دغونډو زيری له ځانه سره راوړ. اوس چې د کار او جوړولو لړۍ یو ځل بیا نوي پیل شوې او ددې هیواد هر هڅه او هر هڅه وځارتیا بیا رغولو او آبادۍ ته اړتیا لري، نو په کار ده چې ددې ځاروې هر هیواد پال بهی ددغه ښکلي موسم له نیکیو او آسانیاوو څخه ګټه پورته کړي او دخپل وړان هیواد په تیره کابل ښار چې یو وخت یې دخپلي ښکلا او لرغونیا له مخی نړیوال شهرت درلود او دنړی ډیري سیلانیان یې لیدونه راتلل، په جوړولو، آبادۍ او مسورتیا کې بهرنيولوی او د مسوولیت په درک کولو سره ونډه واخلي او خپل هیواد او ښار ته د تیر په شان یو ځل بیا ښکلا او زرغونیا ور په برخه کړي، ترڅو بهرنيو سیلانیانو ته یو ځل بیا ددې وځنیه برابره شی چې، دنړی وځینو په څیر د هغه لیدو ته راشی او هم به مو هیواد دنړی د نورو پرمختللو او آبادو هیوادونو په قطار کې ودرېږي. خو دا کار هله تر سره کېدای شی چې، ددې ځاروې هر بهی خپله ملا وتړي او له خپل دولت سره لاس په لاس او اوږه په اوږه ددې هیواد په بیا جوړولو، رغولو، زرغونیا او مسورتیا کې په مېړاني کار وکړي. همدا شان د هیواد په تیره د کابل ښار د هر او سیدونکي دنده او مسوولیت دی. ترڅو دخپل ښار په زرغونیا، آبادۍ، او مسورتیا کې د اړوندو ادارو ترڅنګ پوره ونډه واخلي او کوم مسوولیت چې دخپل ښار په اړه یې لري هغه په سمه توګه تر سره کړي او خپل چاپیریال او یا خود کار کولو په سمه کې یو، یو نیالګی کښوي او له هغه څخه دې څارنه او پالنه وکړي او د «یرمې څخه» له ویلو څخه دې تیر شي، د زرغونیا او مسورتیا په لوري دې اوچت گامونه پورته کړي ترڅو دښه پسرلي له شنه کاروان څخه وروسته پاتې نشو، دا ځکه چې موږ ډیر کاري فرصتونه له لاسه ورکړي. نو اوس په کار ده ترڅو دنړی وځینو څخه درس واخلو او پرینړو چې نور دغه لاسته راغلي فرصتونه یو ځل بیا خدای مکره له لاسه ورکړو.

ساحه سبزګولایی پارک از تاسیسات غیر قانونی کاملاً پاکسازی شد

شهروندان عزیز!

بهار با گام‌های شتابان به بسوی ما می‌شتابد و پیام شگفتن را می‌دهد، بیایید با شانیدن نهال، به ندای طبیعت پاسخ دهیم!

نوروز، نوی کال او پسرلی

کل آغا احمدی وردگ

د زماڼې د واټن هرې راتلونکې لحظې ته د نوي وخت لفظ استعمالیږي او د زماڼې د واټن هغه لحظه چې د نړۍ په موجوداتو باندې تیره شوې وي د پخواني یا تیر شوي وخت په نوم یادېږي. په همدې توگه کال هم پخوانی او نوي بڼې لري چې له هرو دولس میاشتو وروسته نوی کال راځي او د نړۍ انسانان یې د زیاتو هیلو او آرزوگانو سره یو ځای نمائې. همدارنگه په نړۍ کې د کال، نیټې، وخت او تقویم د معلومولو لپاره مختلف تاریخونه وجود لري چې میلادي، هجري لمريز او هجري قسري تقویمونه یې مهم تاریخونه دي چې د نړۍ زیاتره وگړي د هغه په بنسټ خپله کلیزه یا تقویم ټاکي. د هجري لمريز کال د وري د میاشتي لومړۍ نیټه د پسرلي د موسم د لومړۍ ورځې او نوروز سره برابره ده. مور په خپله دغه لیکنه کې د نوي کال، نوي موسم او نوروز په هکله یو لړ معلومات له گرانو لوستونکو سره شریکو او په افغانستان کې د دې ښکلي مناسبت په ویاړ د یو شمیر سیمو د خلکو په رواجونو باندې هم څښتنه نظر اچوو.

چې په هرو دولس میاشتو کې د نوي هجري لمريز کال او د پسرلي د موسم د لومړۍ ورځې سره برابره ده چې د نړۍ د یو شمیر خلکو په وسیله د هغه نمانځنه صورت مومي، لرغونې تاریخ لوري او خلک د هغه په هکله مختلف عقاید او نظریات لري. د نوروز لپاره د نیروز، نوروج او مهرجان یا مهرگان کلیمې هم استعمال شوې دي. تاریخي پس منظر: نوروز د انسانانو په تاریخ کې لرغونې تاریخ لري چې ۵۸۳ قبل المیلاد ته رسېږي او ځینې تاریخ لیکونکي په دې آند دي چې نوروز د ورځې نمانځنه له یاد شوي تاریخ د مخه هم د نړۍ په یوه لویه سیمه کې د خلکو تر منځ نمانځل کېده.

ځینې تاریخ لیکونکي په دې اند دي چې د نوروز د جشن تاریخي پس منظر د کیومرث تر زماڼې پورې رسېږي چې لومړی عجم لارښود دی خو د فردوسي په روایت چې نوروز په تخت باندې د جمشید د کینیاستلو د ورځې سره برابره ده. همدارنگه نوروز د زردشتیانو په دوره کې هم لمانځل شوی دی او ځینې څیړونکي دغه جشن د زردشتیانو جشن بولي. خو د مهرداد په نوم یو لیکونکی لیکي چې د زردشت په ادبیاتو کې د نوروز د مهرجان او یا نورو داسې مناسباتو کومه یادونه نه ده شوې او دغه مناسبتونه د آریایانو څخه د مخه هم په خلکو کې رواج وو. له زیاتو تاریخي آثارو څخه ښکاري چې د نوروز جشن د آریایانو او زردشتیانو په وخت کې هم نمانځل شوی او د هغه په هکله یې مختلف عقاید درلودل.

همدارنگه نوروز د جمشید په زمانه کې د برکت سمبول گڼل شوی او اهریمن باندې د بریالیتوب ویاړ نوروز ته منسوب شوی او په دې آند دي

د نړۍ هر ملت د ژوند د مختلفو مناسبتونو لپاره خپلې خپلې ورځې لري چې د هغوی د تمدن، کلتور او تاریخ یې ژوندی ساتلی وي. دغه ډول مناسبتونه کلتوري، تاریخي، مذهبي او موسمي بڼې لري چې د ملت وگړي یې نمانځي او په خپلو تاریخي او کلتوري ارزښتونو ویاړ کوي. نوروز هم د نوي هجري لمريز کال د لومړۍ نیټې او د پسرلي د موسم د لومړۍ ورځې سره برابره ده، د سیمې او نړۍ د مهمو جشنونو څخه گڼل کېږي او د افغانستان په شمول د نړۍ په یو زیات شمیر هیوادونو کې په مختلفو ډولونو باندې نمانځل کېږي.

د نوروز لغوي معنی نوي ورځ ده او په اصطلاح کې هغه ورځې یا کلتوري جشن ته ویل کېږي

چې د نوموړي د بریالیتوب وروسته د ځمکې سر ته برکت راغلی دی. تاریخ پوهان د نوروز د جشن د جوړولو او تر دې مهاله د خلکو په منځ کې د نوموړي جشن د پاتې کېدو لپاره لاندې دلایل راوړي: په دې ورځ کیومرث زیږېدلی دی، هوشنگ پشادای په همدې ورځ پیدا شوی، تهمورث په همدې ورځ په دیوانو باندې بریالی شوی، فریدون په همدې ورځ د خپل واک قلمرو خپلو زامنو ته ویشلی دی، سام هریمان په همدې ورځ د آزاران خلک له ناکامۍ سره مخ کېږي، کیخسرو په همدې ورځ پیدا شوی، زردشت په همدې ورځ د اورا مزدا له خوا د زردشتي دین په تبلیغ مامور شوی، جمشید په همدې ورځ په تخت تکیه وهلې ده، گشتاسب په همدې ورځ د مزدیسنا قانون منلی دی او ځینې شیعه مذهبه ډلې په دې نظر دي چې حضرت علي کرم الله وجهه په همدې ورځ خلیفه شوی دی.

نوروز د اسلام د مبارک دین د بحث څخه د مخه په عربی ټولنو کې هم رواج وو او د مهرجان یا نیروز په نامه به یې یادونه او لمانځنه به یې کوله.

په دې هکله مشهور اسلامي عالم الوسی لیکي: د مدینې خلکو د اسلامي دین د بحث څخه د مخه دوه عیدونه درلودل چې د نوروز او مهرجان په نومونو یادېدل او کله چې پیغمبر (ص)

مدینې منورې ته تشریف راوړو او د دې دوو عیدونو په هکله د هغوی د رسومو او عاداتو څخه خبر شو نو ویې ویل: (خدای ج) د دې دوو عیدونو پر ځای تاسو له هغه بهتره عیدونه درکړې دي چې عید سعید فطر (کوچنی اختر) او عیدالاضحی (لوی اختر) دی.

نوروز د هخامنشیانانو، اشکانیانو، ساسانیانو، سلجوقیانو، خوارزمشاهیانو، تیموریانو، غزنویانو، هوتکیانو، احمدشاه بابا ابدالي او له هغه وروسته دورو کې هم د مخلوقو مناسبتونو او پروگرامونو په ترڅ کې نمانځل شوی دی.

د نوروز او نوي کال نمانځنه هېڅکله د نړۍ په یوه قوم او هیواد پورې اړه نه درلوده او نه یې لري بلکې د افغانستان، ایران، ترکیه، کردستان، عراق، آذربایجان، لبنان، سوریه، تاجکستان، البانیا، ازبکستان، قزاقستان، قرغزستان، ترکمنستان، کوسووا، مقدونیا، بوسنیا هرزگووینیا، او یو شمیر نورو هیوادونو په شمول د نړۍ په یوه لویه برخه کې نمانځل کېږي. د دې خبرې یادونه اړینه ده چې تر بل هر چا ایران زیاته هڅه کوي چې د نوروز کلتور یوازې خپلې ټولنې ته منسوب کاندې چې گواکي د نوي کال او نوروز جشن یوازې په دوی پورې اړه لري خو تاریخي آثار څرگندوي چې نوروز هېڅکله یوازې په ایران پورې تړلې نه لري بلکې د ایران په شمول د یوې لویې سیمې د هیوادونو د خلکو گڼه کلتور گڼل کېږي.

نوروز او نوي کال په افغانستان کې: د نړۍ د نورو هیوادونو په څیر په

نهال بنشانیم و با کاروان سبز بهاری همراه شویم

فریده عبیدی

تجربه نشان داده، شهر های که زود تر قله های ترقی و پیشرفت را در نوردیده اند، مردم به عنوان بازوان توانا، شاروالی های شهر های شان را در عملی کردن اهداف و پلان های شهری یاری رسانیده اند، در واقع موفقیت های کاری شاروالی های شهر های پیشرفته و به خصوص شهر های پس از جنگ به هم کاری وهم یاری مردم گره خورده است. با توجه به پیشینه روحیه همکاری، تساند و مشارکت در کار های عام المنفعه که ریشه در باور ها و سنت های جامعه ما دارند و مردم همواره با ذوق و دلبستگی در سرسبزی، زیبایی، پیشرفت و ترقی شهر سهم شایسته می گرفتند، انتظار می رود تا شهروندان پایتخت به عنوان مالکان شهر، شاروالی کابل را در عملی کردن پلان ها، برنامه ها و پروژه های شهری یاری رسانیده تا باشد، از مزیت های شهر سرسبز و پایدار بهره مند شویم.

فضای سالم زنده گی، ساخت پل ها، سنگفرش پیاده روها و باز گرداندن زمین های غصب شده که در دهه های اخیر یی پیشینه بوده اقدام کرد کار های انجام یافته سبب گردید تا شهروندان کار کرد ها و فعالیت های این اداره را به دیده قدر نگرسته و با تقدیر از رهبری شاروالی کابل رضایت مندی شان را ابراز کردند.

در سال نو، نیز شاروالی کابل با پلان ها، برنامه ها و پروژه های توسعه ای و انکشاف پایدار به سوی آبادانی، سرسبزی و شگوفایی شهر می شتابد، چنان که از این مجموعه نخستین گام را در راه سرسبزی سازی هر چه بیشتر شهر گذاشت و باره اندازی کمپاین ملی نهال شانی، کاروان سبز بهاری را به حرکت در آورد، تا باشانندان ده ها هزار نهال مثمر و غیر مثمر دامنه توسعه ساحات سبز را گسترش داده

بهار در واقع فرصتی تلاش، کوشش و تکاپو را برای ما میسر می گرداند، از ما می طلبد تا به عنوان یک شهروند خوب و تاثیر گذار وظایف و مسوولیت های شهروندی خویش را انجام دهیم، زیر ا زمان درنگ نمی پذیرد و لحظاتی که از دست ما خارج می شود دوباره بر نمی گردد.

در سالی که به پایان آن نزدیک شده ایم، با همه محدودیت های که ویروس کرونا در عرصه های کاری نیز به وجود آورد، با آن هم شاروالی کابل از فرصت های پیش آمده استفاده بهینه کرده تا آن جایی که مقدور بود پلان و برنامه ها و پروژه های انکشافی و توسعه پایدار عملی کرد که می توان از کار توسعه و ساخت جاده های عمومی، کانکریت ریزی سرک های فرعی و کوچ ها، اعمار کانال ها، احداث پارک های جدید تفریحی و ایجاد

باز در گلشن در آمد، فصل گل جوش بهار

سید محمد داود الحسینی

باز در گلشن در آمد فصل گل جوش بهار بی عروسان چمن زبیدی نهار. روزگار باز تو فان می کند گل در گلستان مثل یار فصل دی بگذشت و آمد موسم بوس و کنار باز تو فان می کند از گسریه ایسرتو بهار ناپید برید چهره رعنائی گل را از غبار باز خاور شعله پاشی بر کوهسار تا نمائند شکر سرما وری را تار و مار باز باران زنده می سازد نیات مرده را باز طغیان می کند سبیل خروشان در بهار باز در گلشن قیامت می کند امواج گل باز می آید به گوشم نغمه و مسوت هزار باز سبیل یا زبان خال می گویند چنین بیچشمی بر خویش دارم من به یاد زلف یار مرغکان سرمست عیش و خرمی در بوستان خندلیان مدح گویند می کند در لاله زار گره گل گشت چمن آید نگار دل فریب رشته های لعل از غوان بهار تا انصاف ما به حق یعنی به قرآن گشته است پس نفاق و تفرقه کار نیست خدا کردگار شرط وحدت این بود این جان، وطندار عزیز کز برای یکد دیگر باشیم دایم همگام منزل ما دور می باید که بر مقصد رسیدم متحده گردیده با هم جمله گردیم رهسپار همت وغیرت نماید تا که بر شوکت رسد ای جوان، فرزند افغان زاده این کوهسار افتخارات بر تیاکان خوب باشاند جان من خود شوی مصدو به خدمت تا شوی بر افتخار آن چنان کاری بکن از بهر کشوری عزیز کنسرتو مانند در جهان آدمیت، یادگار کار ما بسیار و ما یکبار و تیل گشته ایم پیشرفت قوم دانا ظاهر است از کار و یار چون که عشق مفرطی دارد (حسینی) با وطن از برای ملک و ملت، همت دایم اشکار السلام جادارم از درگاه توبه ای ذات عظیم رحم کن بر قوم افغان ای کسرم کسردگار

د پسر لي ښکلا، له ښکلي هوډ سره

نسیم شاه عادل

د پسرلي هوا چلېږي گوره ښه موسم دی که محبت نه دی زړه کړي گوره ښه موسم دی زه او نه دواړه د خوځي نوي درشل ته درومو نوي سېرلي راته تیريږي گوره ښه موسم دی نرگس مینه خپله پرانیستي خوشبويي خپروي دلاله سترگي نن غزيرې گوره ښه موسم دی شين او زرغون ټغر په ځمکه غوړوي پسرلي غرونه و غرونه زرغونېږي گوره ښه موسم دی نوي کال گوره نوي نوي خوشالياتي راوړي د ژوندانه پاته بيلېږي گوره ښه موسم دی سېټي کونړې له ناخار شم به تلوار راډرومه افغانان تاته هوسيري گوره ښه موسم دی ډير پسرلي مو سېري کړل ډير کلونه تير شول عمر زمونږه نور کسيري گوره ښه موسم دی سهار وختي ياد سيم سره ملگري راشه عادل له ناخني بيلېږي گوره ښه موسم دی

گاوندي ته! دنوي

کال تحفه

گاوندي ته! دن کال وروستي ماشام دی لکه ستا وروستي نظر چې رانه تول شو لکه ستا د غازي ورم رانه والوت کال شو مروای، د صحرا پر غير غاښول شو گاوندي ته! دن کال وروستي ماشام دی به پلو کې می لاهم راغی رانه ده دي لاهې هم شکې د غم سترو کې رغري شپه وروسته وخت بدل، مانه یې خه دي! شپه وروسته کال بدلېږي، خو زه نه يم درد مني ستوني کې چاره ده خسته کړي ستا نادودي رانه مخکې وروسته کړي دي قدمو نو مې تياره په بسرخه کړي مې کال دي خداوې رانه مې کړي کړم دي ډوبه د ونو او بوښو کو درياب کې ماښاموله دي په سرو وینو وارنگ کړل خانخاني ته دي زما غوښي کباب کې کړ جنسي زړي د ارزو مې وکړولسي جړې يې وروستي ستا اوږدو نو کاتو په ناهيلو سترو کې نوي کال ته گورم گوندي ځکه شوي لمن مې له کلاتو درد مې وینه له رگونو وزېږوله غني مېني شوي، بانه مې راتوږي يو ارام مېي د تېر له کوره ورگډ دی زما يې خه! که کال شو تېر او که بدلېږي! په ورځينه مېنه سینه بوج ووم د غمونو اېښې ته چې کړم مخ مار پکې شکاری زهر، زهر مې له هرې حجرې تاو دي چې کړم ونې نه تکه مار پکې شکاری گاوندي ته! دن کال وروستي ماشام دی کاشکې ناپېسي مې داناره وروستي شي کاشکې ستاله دروازي گوتې رابږې کړم کاشکې ساه مې، کاشکې ساه مې تر مړي شي کاشکې درد هم د دي کال غوندي تمام شي لکه غو وروستي سلکې د وړې شمې لکه یې، لکه نېغ د زېري پانې لکه سېن سر لکه زوړ بدن د مې گاوندي ته! دن کال وروستي ماشام دی لکه ستا وروستي نظر چې رانه تول شو لکه ستا د غازي ورم رانه والوت کال شو مروای، د صحرا پر غير غاښول شو

نوروز در شعر فرخی سیستانی

محمد فاضل شریفي

فرخی سیستانی (۱۰۸۷)

فرخی به مانند بیشتر شاعران هم روزگار و سلف خود در توصیف مظاهر و زیبایی های طبیعت از زمینه های روایی سود می جوید. در این نوع توصیف ها (رنگ پر ملال و بی رمق توصیف های یک بعدی و مسطح طبیعت زدوده می شود و حرکت و زنده گی جانشین آن می گردد. شاعر که پیش از آن می کوشید تا از تشخیص و گونه های استعاره، به ویژه استعاره بالکنایه کمک بگیرد و پیوند میان انسان و طبیعت را از لحاظ عاطفی بر قرار سازد، در توصیف روایی این توفیق را می یابد تا آمیزه یی از حیات همگون انسان و طبیعت را به دست دهد که از یک سو تجسم طبیعت را استوار تر می سازد و از سوی دیگر الفت انسان و طبیعت را بیشتر می کند... (۶۳:۲)

در ابیات پایین شاعر سیستانی ضمن فرخنده خواستن عشق نو، یار نو، نوروز و سر سال به ممدوح، امید را تشخیص بخشیده و با لب بخشیدن به آن لبخند امید را به روی خود تماشا می کند؛ در کنار آن حیف می داند که دیگران از چنین شادمانی بی بهره بمانند، به همین دلیل، با پیوند دادن زاهد و ابدال و لاله و کبک، منظره روایی را ایجاد می کند که الفت آن تحسین برانگیز و ستودنی است:

عشق نو و یار نو و نوروز و سر سال فرخند کتاد ایزد بر میر من این حال روزیست که در سال نیابند چنین روز سالیست که در عمر نیابند چنین سال در روی من امروز بخند لب امید بر چهر من امروز بخند دل اقبال در زاویه امروز بخند لب زاهد در صومعه امروز بخند لب ابدال از لاله همی لعل کند کبک دری پر وز سبزه همی سبز کند زاغ سیه بال

دشت پر سنبل و سنبل همه پر سوسن زابر نوروزی و باران شبانروزی به نشاط و طرب و خرمی آهستن من و باغی خوش و پاکیزه لب جویی دل من بگرفت از خانه و از برزن یافتم باغی پر شمع و پر از شعله رستم از دود چراغ و زدم از روزن ... (۳۲۵:۷)

همین گونه در ابیات زیر، هدف سیر سه صدو شصت شبانروزی و تاختن خسته گی ناپذیر جشن سده را که به پیشواز آمدن نوروز در دهم بهمن ماه (دهم ماه دلو) به تجلیل گرفته می شد و تهنیت خوان نوروز بود، بدینگونه وصف می کند:

از بی تهنیت نوروز آمد بر شاه سده فرخ روز دهم بهمن ماه به خیر دادن نوروز نگارین سوی میر سیصد و شصت شبانروز همی تاخت به راه چه خیر داد، خبر داد که تا پنجه روز روی بنماید نوروز و کند عرض سپاه در کف لاله خود روی نهد سرخ قدح راغ همچون پر طوطی شود از سبز گیاه آهو از پشته به دشت آید و ایمن بچرد چون کسی کو را باشد نظر میر پناه... (۲۵۴:۷)

در سروده های فرخی که (وصف های بیشتر از دیده ها مایه می گیرد) (۱۲۹:۵) با فرارسیدن نوروز، چشم آدمی جهانی را به نظاره می نشیند که آراسته است از زیب و فر نوروزی. فرش نگارین طبیعت با زیبایی تمام گسترده می شود و شکوه زمین مدیون رونق و جلال نوروز است؛ زیرا نوروز نو آیین هر چه زیور دارد، برای زینت گل و باغ و راغ نوروزی به کار می برد:

مرحبا ای بلخ بامی همره باد بهار از در نوشاد رفی یا زباغ نو بهار هر چه زیور بود نوروز نو آیین آن همه برد بر گل های باغ و راغ و نوروزی به کار از فراوان گل که بر شاخ درختان بشکفت راست پنداری درختان گوهر آوردند بار بامدادان بوی فردوس برین آید همی از در باغ و در راغ و ز کوه و جویبار گل همی گل گردد و سنگ سیه یاقوت سرخ

فرخی سیستانی به نوروز از حلاوت خاصی برخوردار می باشد، زیرا سخنور سیستانی (شیفته جشن نوروز...) (۱۵:۱) و شاعری است عاشق، که عشق به طبیعت از فراز های برجسته شعرش شناخته می شود. (۱۸۴:۶)

با آنکه در مجموع زیباترین و صاف بهار و بزرگداشت از نوروز را در شعر سخنوران عهد غزنوی می بینیم، (۱۲:۴) و از میان آن ها تغزلات منوچهری دامغانی و عنصری در اوصاف بدیع طبیعت و جلوه های آن استوار و بلند می باشد، لیکن در مقایسه با فرخی از امتیاز آن ها کاسته خواهد شد، زیرا با آنکه پرداختن به طبیعت اصل اساسی و نخستین در سروده های منوچهری پنداشته می شود؛ ولی شیوایی و رسایی بیان، و لطف و صفای شعر روستا زاده سیستانی را ندارد و عنصری شاعری است که سروده هایش به آهنگ بزرگداشت و مدح مملوحان آراسته است، در حالی که فرخی به نحوه یی که از تغزلات وی پیداست به طبیعت دل بسته و زیبایی هایش را چنان شیوا، آهنگین و بلیغ به وصف می نشیند که (باغبانی هنگامه رویش و جوشش و رنگارنگی، باغ و گلهايش را.) (۲۳۴:۸)

فرخی شاعری است که طبیعت و مظاهر آن را عاشقانه دوست دارد از این سبب، در وصف آن ها نسبت به همگان خود غنی تر و پرمایه تر و به کمال نزدیکتر است. او به این اکتفا نمی کند که طبیعت و نمود های آن را وسیله وصف چیز های دیگر سازد.

در میان قصاید سخنور سیستان، تغزلات پر شماری در وصف بهار به دیده می آید، از این جمع تعدادی هم اختصاصا به نوروز رابطه دارد و یادکر روشنی از نوروز در آن ها به عمل آمده است.

همانگونه که اکثریتی از پدیده های محصور کننده طبیعت در شعر فرخی حالت انسانی می یابند، نوروز نیز از این قاعده مستثنی نیست، فرخی به نوروز حالت انسانی می بخشد، در سروده های او باغ و گل با فرارسیدن این روز خجسته، لبخند می زند و طبیعت به مانند معشوقه ای است با سر برده پسرود گفته و به تماشای زیبایی های رو می آورد که ره آورد نوروز است:

باغ پر گل شد و صحرا همه پر سوسن آب ها تیره و می تلخ و خوش و روشن کوه پر لاله و لاله همه پر ژاله

چکیده:

نوروز یا جشن نو شدن، شگفتن و دیگر گشتن طبیعت، یکی از زیباترین جلوه های (گردنده فلک) در سیر هستی بخشیدن به زمان می باشد. این رویداد عجمیست که اسطوره و تاریخ و مدار عظمت و جاهتشی می باشد، بازتاب وسیعی در ادبیات ما، به ویژه در شعر فارسی دری دارد؛ تا جایی که کمتر شاعری را سراغ خواهیم گرفت که ذکر یی از جلوه های نوروز در شعرش جوانه نرزه باشد.

فرخی سیستانی به عنوان یکی از خوش بیان ترین سراینده گان شعر فارسی دری نوروز را با حلاوت ویژه در شعر خود بازتاب داده است که در این مقاله به کاوش مبحث فوق در شعر فرخی پرداخته شده است.

کلید واژه ها: شعر دری، فرخی سیستانی، طبیعت، بهار و نوروز.

نوروز به عنوان دل انگیز ترین جشن آریایی ها، که اسطوره و تاریخ تملنی ما از وجود آن به خویش می یابند، از بهینه ترین نماد ها و بارزترین نموده های خرد مداری و دانشورزی نیاکان ما به شمار می رود. در روز گاری که سایر ملل هنوز از شناخت ابتدایی ترین و ملموس ترین پدیده های پیرامونی خویش عاجز بودند، گذشته گان ما با فراست و توانمندی فکری که حاصل دانش وسیع آن ها از پدیده های جهان هستی بود، با بال های آندیشه در آفاق سیر می نمودند. شناسایی نقطه اعتدال خورشید و فرارسیدن نوروز، ماحصل چنین تلاشی و تجلیل از آن به عنوان مظهر شگرفایی، بالنده گی، تجدید حیات و آغاز تلاش آنان در کانون نور و طراوت، فرایند این رویکرد می باشد.

هنگامی به واکاو فلسفه پیدایی نوروز می پردازیم، این نکته را در می یابیم که نوروز تنها نام، یا بهانه ای برای بزرگداشت از یک روز، یا شادمانی نیست؛ بلکه (رستاخیز طبیعت و زنده گی دوباره گیاهان و زمین در جهان) (۱۵۶:۹) و آیین نامه مردمی است، که افتخار فرزند اجداد تمدن انسانی را با خود دارند؛ پس بی مناسب نیست که در کنار سایر موضوعات، نوروز همواره در شعر و ادب دری از جایگاه رفیعی برخوردار بوده و توصیف های بلیغی از آن شده است.

با آنکه اکثریتی از سخنوران ادبیات دری در سروده های خود این رویداد نیکو و باستانی را به ستایش گرفته اند؛ لیکن در این میان، نگاه حکیم

طرح داستانی باد بهاری با مشیت درب باغچه رامی زد

بهار تکان خوردند، زمین ها چاک خوردند؛ سبزه ها و علف ها یک باره سر زدند؛ درختان و نهالان بر لب و گونه تبخال کشیدند، لانه ها داغدار و اشک بر گونه خون سرخ آورده، قد بلند کردند تا مهاجمان تازه وارد را بشناسند و به جای آورند، بته ها و گلبن ها در کنار درختان خود را پنهان کردند، ناچشم بیگانه گان بر اندام دلغریب آنان نیفتد، وقتی باد و باران حریم باغ را فتح کردند، ابر بر کوه پایه ها با رعد و برق هیاهو و توفانی برپا کرد و همه جا رستاخیز بهار برپا شد، نوروز در همه جا دهل زد و از آمدن خود همه را نوید داد

دوبیتی های بهاری

مژه ای دل که دگر باره بهار آمده است خوش خرامیده و با حسن و وقار آمده است به تو ای باد صبا می دهمت پیغامی این پیامی است که از دوست به یار آمده است شاد باشید در این عید و در این سال جدید آرزویی است که از دوست به یار آمده است

شعری از م. ن. ز کوی یار می آید نسیم باد نوروزی از این باد ار مدد خواهی چراغ دل برافروزی به صحرا رو که از دامن غبار غم بیفتانی به گلزار آبی کز بلبل غزل گفتن پیاموزی "حافظ" باغ در ایام بهاران خوش است موسم گل با رخ یاران خوشست چون گل نوروز کند نافه باز ترگس سر مست در آید به ناز "اشعار امیر خسرو دهلوی"

میله های بهاری و رسم و رواج کابلیان

نادیه مروت

شربیک می شدند و کفچه می زدند و سرود می خوانند.

این میله صرف نظر از جهات و مزایای فلکوری و محلی آن برای تداوم دوستی ها و رابطه های خانواده گی در ایجاد فضایی صمیمانه خیلی ها سودمند و با ارزش بوده که از گذشته ها به این طرف ادامه دارد.

این هم سرود فلکوریک سنمک:

درین میله خویشاوندان و دوستان گردهم می آیند و با ساز و سرود و نواختن دایره از سرشب تا صبح وقت خود را با کبچه زدن خوش می گذرانند برای پختن این نذر چند روز پیش مشتی از گندم را در ظرفی می ریزند، وقتی سبز می شود، فیه سرخی را به کمرش می تا به اصطلاح مردم نظر هر پاک و ناپاک بر آن نیفتد وقتی سبزه سر رسید آن را می کوبند و از ماشین می کشند، برخی از خانواده ها برای نوروز و برخی دیگر برای روزهای نخست بهار مراسم سنمک پزی را انجام می دهند، این میله ها که در کابل قدیم در باغ ها و میله جاها از جمله در خواجه صفا صورت می گرفت بعد از صرف غذای شب میله با هیزم ریختن، آب گرم کردن و آرد ریختن آغاز می شد هر کدام از خانواده ها به نحوی در پختن سنمک

بهار در فرهنگ شهروندان کشتور و به خصوص در کابل انباشته از رسم و رواج ها بوده که از خانه تکانی گرفته تا تهیه هفت میوه، و پختن انواع خوردنی ها و شیرینی ها تا نذر پختن ها و تهیه کسردن ها، تهیه کلبچه های نوروزی و ماهی و جلبی و سبزی چلو می باشد که رنگ و رونق این فصل سال را بیشتر و پرشکوه تر می سازد.

دز آمد آمد شب سال نو خاتواده نامزد داران با مراسم باشکوه و با خواندن آهنگ و نواختن دف به خانه به اصطلاح دختر خیل تحفه می برند، این هدایا که شامل لباس، جواهرات و خینه همراه با کلبچه نوروزی، ماهی و جلبی می باشد، به تبریکی می روند و با المقابل از سوی خانواده عروس نیز به داماد تحایف می دهند که شامل لباس، روغن جوشی، تخم جوشانده و دست مال می باشد.

در اولین روز سال نو که به نام نوروز نامیده می شود، جوانان و کودکان با لباس نو و آراسته به تپه ها، دامنه های کوه ها، پارک ها و زیارت گاه ها می روند و به گردش و میله می پردازند و سال پیش رو را سال پراز برکت، خوشی، دل جمعی و فراوانی فال می گیرند.

شاروالی کابل برای ایجاد فضایی خوب میله ها، ساحات تفریحی را در نواحی مختلف توسعه گسترش داده که جنب جوش میله ها را بیشتر می سازد.

با عملی کردن پلان ایجاد نظم شهری، ساحه بند قرغه که یکی از تفریحی گاه خوب شهر کابل به شمار می رود، بساط خود سری ها را برچیده و با تامین نظم، فرصت خوب تفریحی را برای شهروندان فراهم کرده است.

همان گونه که در بالا به میله های مردم کابل اشاره شد، سنمک یکی از مراسمی است که هم نذر گفته می شود و هم نوعی میله، زیرا

نوی کال او بنکلی پسر لی به له زر غونیاوو سره مل وی

مونر ته هم بنایی چی د هر کلی په موخه یی

له بناروالی سره ملتیا و کرو!

دلروز

موخه دارغوان دبنکلی بوئی تخم وشینده اوهمدا راز بی دسوسو کونوپه منخ خایونو کي دبنکلو او شونوکلونود بوئی په کینولوسره ددغه بنار وچه ځمکه او وچ ډاگونه ترډیره پورې زرغون کرل. په نوي کال کې هم په یوه کړندي خوځښت سره غواړي چې خپل نور نوي پلانونه یو په بل پسې عملي او ددغه بنار څیرې ته نور هم بدلون ورکړي او هغه په یوه نمونه بنار بدل کړي. کابل بنار لکه چې له ورايه بنکاري، په نوي کال کې به نور هم سمسور او زرغون شي. خودغه هدف او موخې ته هغه وخت رسيدلای شو چې بناریان هم له دې بنار سره خپله مینه او علاقه څرگنده کړي او له دغه فرصت څخه په گټې پورته کولو سره دبنکلی پسرلي دلایله هرکلی په موخه دنیا لگيو په کینولو او له هغو څخه په څارنه او پالنه کې له بناروالی سره اوږه په اوږه ډزړه له کومې او اخلاص سره برخه واخلې، ترڅو زموږ ډیور کونو هیلې او آرزوگانې په حقیقت بدلې او کابل بنار چې په تیرو وختونو کې یې دیوی بنکلی ناوې نوم خاتنه غوره کړی وو په نژدې راتلونکي کې یو ځل بیا هماغه نوم خپل او زموږ دسترگو په وړاندې خپله ښکلا څرگنده کړي.

بنکلی پسرلي یو ځل بیا دې هیواد ته خپل قدم کېښود، داسې بنکاري چې دغه پسرلي به له خانه سره سمسورتیا او ښووازه توب دغه جگړو خپلې هیواد ته تیره کابل ښار ته راوړي او هرې درې، غونډی، غسونو، دښتو اونورو ورته خایونو ته به د تیرو وخت په پرتله، بنکلی او شسني جامې ورپه تن کړي. دنوي کال او بنکلی پسرلي په راتگ سره کیدای شي زموږ ډیرې هیلې او موخې ترسره شي. نو اړینه ده چې موږ هم خپل ځان ته پکان ورکړو او په دې هڅه کې شو، هسې چې طبیعت بدلون مومي او هر هره څانگه له گلونو او غونډیو سره مینه او روغ پرکوي، ځمکه په شونو جگړو او شونو بوټو باندې بنکلی کپړي، موږ هم باید له نويو فکرونو او نويو پلانونو سره خپل ذهن او ضمیر ته بدلون ورکړو. کابل بناروالی دنوي کال او بنکلی پسرلي دلایله هرکلی په موخه په پام کې لري چې ددغه تاریخي او بنکلی ښار په زړه او هره برخه کې دښارد لابنکلا، زرغونتوب، ښووازه توب او له نا پاکې هوا څخه دځمکې اوفضا دزغورلو په موخه یو ځل بیا یې شمیره نیالگي او نور شنه بوټي کینوي. تیرو کلونو کې هم دغه خدماتي ارگان دزرهاوو رازراز نیالگيو په کینولو او دغسونو او غونډیو دیا زرغونتوب په

اولین قدم کاهش آلودگی هوا، غرس نهال است

سپهلا سادات

داشت، سال هامي گذرد تا يک نهال پربار شود و ثمر بدهد، پس چه خوب است از همین حالا آغاز کنیم تا فردای سبز داشته باشیم.

فرهنگ نهال شانی باید در جامعه جا بیفتد و همه ی افراد جامعه اعم از زنان، مردان، جوانان و کهنسالان باید از آن متابعت کنند. به یکباره گی نمی شود شهر سبز و دلنشین

نتیجه مثبت خواهیم رسید. یکی از عوامل بزرگ تهدید کننده محیط زیست، نبود درختان و ساحات سبز است، تلاش های بی پیشینه شاروالی کابل، ریاست محیط زیست و وزارت زراعت در سال های اخیر در راستای زیباسازی محیط زیست و کاهش آلودگی هوای شهر کابل را نمی توان نادیده گرفت.

در کنار این اداره ها شهروندان نیز در راستای سرسبزی و کاهش آلودگی هوای شهر، احساس مسوولیت کنند و با اشتراک در کاروان سبز بهاری، باشاندن یک اصله نهال و وظیفه شهروندی و اجتماعی شان را ادا کنند.

آن هیچ نقصی وجود ندارد فایده آن به همگان می رسد چرا که صدقه جاریه است. قسمی که همه می دانیم، درختان از جمله نعمت های الهی و مظهر لطافت، پاکسی و خرمی است که به شکل مثمر و غیر مثمر، دارای نقش مهم حیاتی به همه موجودات زنده به خصوص انسان ها دارند.

تنها غرس نهال کافی نیست بلکه توجه به آن نیز مهم است، چرا که نهال از کم آبی و بی توجهی خشک نشود و یا حیوانات برگ های آن را نخورند.

قسمیکه گفته اند نهال مانند کودک به مراقبت، مواظبت و توجه بیشتر ضرورت دارد و در صورت تربیه و پرورش درست، به

اولین قدم افزایش سرسبزی و کاهش آلودگی هوا و محیط زیست، غرس نهال است. زیرا سرسبزی و هوای تازه تاثیرات مثبت به روح و روان انسان ها دارد.

روزهای آغازین بهار، بهترین زمان برای غرس نهال است و نهال شانی ریشه در فرهنگ ملی و سنت های دیرین کشور ما دارد که موثریت و فایده آن به همه گان هویداست.

هر باشنده کابل در آغاز سال نو، در کنار سایر تصامیم و برنامه ها، باید برنامه برای نهال شانی داشته باشد و سعی نماید تا فرهنگ نهال شانی را نهادینه سازد.

نهال شانی مسوولیت اجتماعی است که در

کابل بنار زر غونیا ته اړتیا لري، کابل بناروالی غواري دغه اړتیا ورته پوره کړي

ناشری

فدای پسرلی، چې دکال یو په زړه پورې، ښیرازه، له ښکلا ووڅخه ډک او درنگ او غسوند دکاروان د خوځښت او طبیعت د مظاهرو د تمثیلیدو یو ښکلې موسم دی زموږ گران هېواد ته راوړسید. له دغه فصل څخه د گڼې اخیستلو په موخه خلک نیالگي کيوي او له خوښیو په ډکوزونوسره مېلوته ځي او له په زړه پورې او پاکې هوا څخه یې برخمن کيږي. خو دا باید هېر نه کړو چې، دغه موسم موږ ته یو ښه پیغام له ځان سره راوړی او هغه د وروړولې، پورواڼې او سولې پیغام دی. همدا راز پسرلی له موږ څخه دا غواري ترڅو د نیالگيو په کیتولو سره له یوې خوا خپله سیمه، خپل چاپیریال او خپل زړونه له ککړ تیارو څخه پاک کړو او بل لوري له دغه ښکلې او زړه وړونکې موسم نه د زړه له کومې هسر کلسی ووايو. په همدې موخه کابل

به من تهمت نزنید!

سپوږمې سادات

دهنده است؟ او برآیم گفت: یگانه جمله که دلش را می آزارد دزد خطاب شدن او از سوی مردم است، شنیدن این جمله او را به شدت رنج می دهد.

کودکان کارگر در شهرهای افغانستان به ویژه کابل، کودکان هستند که هم سن و سال آنها در کشورهای دیگر هنوز در دستان شان باز پیچ می گیرند و ساعت تیری می کنند، اما اینجا در افغانستان کودکان از روز که دست چپ و راست شان را شناختند به کارهای شاقه می پردازند.

وقتی در جاده های کابل قدم بزنی، متوجه می شوی که کودکان کارگر به نحوی مصروف کارهای شاقه هستند مثل دستفروشی، اسپندی، موتر شویی و غیره.

در یکی از جاده های پر از دهمام شهر، یا مصور سر خوردم، پسر ده ساله ای که از صبح تا شام دست فروشی می کند تا لقمه نانی را شب برای خانواده اش ببرد.

مصور می گوید: پدرم فوت کرده و مادرم فلج است، از روی مجبورت مکتب را من و برادرم ترک کردیم و کار می کنیم، اما ترک کردن مکتب برای ما از هر چیز تلخ تر تمام شد چاره ای نداریم و مجبور هستیم. هر زمان پسران هم سن و سال خود را می بینیم که درس می خوانند متاثر می شوم که چرا به این گونه وضعیت بد سر دچار شدم که حتما فرصت درس خواندن از من گرفته شده است.

زمانیکه از خانه به سوی کار می روم حتما پسران هم سن و سالم مرا آزار می دهند و گاهی هم در شهر کسانی هستند که مانع کار من می شوند و شب دست خالی به خانه

می روم. از مصور چند قدم دور تر شدم، برادر کوچکی مصور را دیدم که در هوای سرد دست های یخ بسته اش را با دهن خود گرم می کرد، بعد دوله ای اسپند خود را گرفته به سوی موترها در حرکت شد، ناگهان متوجه شدم که در کنار کلکین موتر سیاه که ظاهراً مربوط به یکی از مقامات بلند رتبه دولتی می شد رفت و اما کلکین به روی او بسته شد و از عقب شیشه پیشانی رانده هم به سوی او ترش شد که چرا او دود می کند. نزدیک رفتم دستش را گرفتم و در گوشه از پیاده رو با او هم صحبت شدم و از وی پرسیدم چه برایت زیاد آزار

نوروز بهانه یی برای آشتی:

ترا گر همچنین شاید بگوی آن سرو سیمین را بگوی آن سرو سیمین را بگوی آن ماه و پروین را بگو آن توده گل واه بگو آن شاخ نسرين را بگو آن فخر خویان را نگار چین و ماچین را که دل بردی و دعوی کرده ای مرجان شیرین را کم از رویی که بنمای من مهجور مسکین را بیا تا شاد بگذاریم ما بستان غزنین را مکن بر من تباه این جشن نوروز خوش آیین را ... (۴۰۵:۷)

در ابیات ترجیع بند دوم که در مدح امیر ابو محمد بن محمود سروده شده است و ترتیب زمانی آن، چنانکه در سطرهای پیشین اشارت شد، به گونه ای است که حضور و رسیدن نوروز را حکایت می کند، شاعر شادمانی خود را از برآورده شدن آرزویش، که آمدن نوروز بود بیان نموده و شایسته گی های نوروز خوش آیین را چون تابلویی زرین فراچشم خواننده شعر خود قرار می دهد و برای ممدوح خود که قدر نوروز را می داند سعادت و پیروزی طلب می نماید:

همی گفتم که کی باشد که خرم روزگار آید جهان از سر جوان گردد بهار غمگسار آید بهار غمگسار آید که هر کس را به کار آید بهاری کاندر و هر روز می را خواستار آید

زهر بادی که برخیزد کتون بوی بهار آید کتون مارا زیاد بامدادی بوی یار آید ازین فرخنده فروردین و خرم جشن نوروزی نصیب خسرو عادل سعادت باد و پیروزی ... (۴۱۵)

به همین سان در ترجیع بند سومی نیز که به مانند پرده های یک نمایش دل انگیز خواننده را محسوس جمال طبیعت می سازد و زیبایی های نوروز و فروردین ماه را با چیره دستی و کمال این گونه به تصویر می کشد:

ماه فروردین جهان را از در دیدار کرد ابر فروردین زمین را پربت فرخار کرد گلبن سر آستین صدره پریاقوت کرد گلبن زرد آستین کرته پر دینار کرد این بهار خرم شادی فزای مشکبوی خاک را بزاز کرد و باد را عطار کرد

... زمین از خرمی گویی گشاده آسمانستی گشاده آسمان گویی شگفته بوستانستی به صحرا لاله پنداری ز بیجاده نشانستی درخت سبز را گویی هزار آوار زبانتستی به شب در باغ گویی گل چراغ باغبانستی ستاک نسترن گویی بت لاغر میانستی... مرا دل گر نه اندر دست آن نا مهربانستی به دودستم به شادی بر، می چون ازخواستی بدین شایستگی جشنی... (۴۰۳:۷)

نگارا بوستان اکنون ندانی کز چه سان باشد گشاده آسمان دیدستی اندر شب؟ چنان باشد ازین سو نسترن باشد از آن سو ارغوان باشد بهشتی در میان باشد بهاری بر کران باشد درختان را همه پوشش پرند و پرنیان باشد هوای بوستان همچون هوای دوستان باشد بیادر بوستان چونان که رسم باستان باشد تو سروری و گلی و سرو گل در بوستان باشد...

ازین فرخنده فروردین و فرخ جشن نوروزی... (۴۱۶:۷)

فرخی ضمن بیان زیبایی ها و شایسته گی های طبیعت در نوروز، نوروز را بهانه ای برای دیگر شدن، شاد زیستن و زدودن غبار کینه از دل ها می خواند؛ به گونه ای که در بند های پایین به ترتیب از دگر گشتن خود دم می زند، به دنبال آن نگاری التفات خود را صلاهی آشتی و گذشت می زند، از وی می خواهد تا با دور بودن از شاعر جشن نوروز خوش آیین را بر وی تلخ و تباه نسازد:

نوروز بهانه یی برای دیگر گستن:

می اندر خم همی گوید که یاقوت روان گشتم درخت ارغوان بشگفت و من چون ارغوان گشتم اگر زین پیش تن بودم کتون پاکیزه جان گشتم به من شادی کند شادی، که شادی را روان گشتم مرا زین پیش دیدستی نگه کن تا چسان گشتم نیم زان سان که من بودم دگر گشتم جوان گشتم ... (۴۰۶:۷)

نوروز در شعر...

نوروز در مکان خود جایگزین شده است. در نخستین ترجیع بند، که در مدح امیر ابو یعقوب است، طنین گام های نوروز که در حال نزدیک شدن است، به گوش می رسد و پیش قراولان (آواز لطیف مرغان، وستن سبزه ها و خرمی زمین و...) از راه رسیده اند، شاعر در هراس است که از هجوم مهمانان ناخوانده که همه مشتاق دیدار نوروز اند و با رسیدن نوروز برای تماشای باغ صف خواهند کشید، از سیر باغ و دیدار نوروز، محروم نمانند، از همین سبب باغبان را ندای محبت می دهد و می خواهد کلید باغ را تحویل وی دهد؛ او مستحق تر از همه است؛ زیرا آنگونه ای که او نوروز و بهار را می شناسد کس دیگری را یاری آن نخواهد بود و حیف است اگر کلید به دست اشخاصی بیفتد که از درک لطف باغ بهره ای ندارند:

زباغ ای باغبان ما را همی بوی بهار آید کلید باغ ما را ده که فردامان به کار آید کلید باغ را فردا هزاران خواستار آید تو لختی صبر کن چندانکه قمری بر چنار آید جو اندر باغ تو بلبل به دیدار بهار آید.

ترا مهمان ناخوانده به روزی صد هزار آید کتون گر گلبنی را پنج شش گل در شمار آید چنان دانی که هر کس را همی زوبوی یار آید بهار امسال پنداری همی خوشتر ز یار آید ازین خوشتر شود فردا که خسرو از شکار آید بدین شایستگی جشنی بدین بایستگی روزی نصیب خسرو عادل سعادت باد و نوروزی ... (۴۰۷:۷)

در بند های بعدی نیز که همه روایت گر حالت کسانی است که در انتظار پذیرایی از عزیز ترین مهمان اند به بیان شکوه و شان طبیعت در این آوان پرداخته شده است، در ضمن فرخی که از ابراز احساسات خود هیچ باکی ندارد، (خواه این از شگفتی باشد، سرمستی از بهار گیتی و یا سوگی ژرف) (۵۱۳:۳) صادقانه اعتراف می کند که اگر دل او نیز از بند یار نامهربانی که داشته آزاد می بود، از ابراز شادمانی خود به مناسبت رسیدن نوروز هیچ گونه فرو گذاشتی نمی کرد؛ چنانکه سروده است:

از ویژه گی های دیگر این ترجیع بند ها ترتیب و توالی منطقی بی استی که از لحاظ زمانی باهم دارند؛ چنانکه در ترجیع بند نخست؛ آمدن نوروز که فرادیش سر خواهد رسید، جلوه گر است. (کلید باغ را فردا هزاران خواستار آید...) در ترجیع دوم نوروز فرارسیده است (زهر بادی که برخیزد کتون بوی بهار آید) و مانند مهمانی است که در حال مصافحه است و هنوز مراسم پذیرایی پایان نیافته و در مکان خود جلوس نفرموده است؛ اما در ترجیع بند سوم

نوروز بهانه یی برای آشتی:

تا ز چشم نرگس تازه بنفشه دور شد غنچه گل با شگوفه ارغوان دیدار کرد چشم نیلوفر چو چشم ماندگان در خواب شد تا نم نیشان دو چشم لاله را بیدار کرد... (۴۲۱:۷)

نتیجه گیری: با خوانش نمونه های بالا در شعر فرخی، بدین نتیجه می رسیم که سخنور صمیمی سیستان، با نبض رسن جوانه ها، آوای پرده گان خوش الحان، آهنگ جویباران زلال و شفاف، تلاش برای گسستن از تیره گی ها و سردی ها و در کلیت امر، آنچه خوب است و دوست داشتنی، بیوند استوار داشته و همه موارد فوق دلایل روشنی اند برای اینکه فرخی را به عنوان شاعری یاد نماییم که در تجلیل از نوروز جاودانه ترین سرودها را سر داده است.

سیر چشمه ها:

۱- آرزو، عبدالغفور. عاشقان را خدای صبر دهد (دریچه یی به قلمرو فرخی) مطبعه مسکلی افغان، کابل: ۱۳۸۸.

۲- امامی، نصرالله. پرنیان هفت رنگ، (تحلیلی از زنده گی و شعر فرخی سیستانی)، انتشارات جامی، چاپ هفتم، تهران: ۱۳۸۴.

۳- برتلس، یو گنی ادواردویچ. تاریخ ادبیات فارسی، تاجکی (از روزگار باستان تا عهد سلجوقیان)، ترجمه دکتور سیروس ایزدی، انتشارات زواره تهران: ۱۳۸۶.

۴- جاوید، عبدالاحمد. نوروز خوش آیین، به کوشش حسین فرمند و جاوید فرهاد، مطبعه نعمانی، کابل: ۱۳۸۴.

۵- سمیعی، احمد. وصف طبیعت در شعر غنای فارسی، نامه فرهنگستان، شماره هشتم، زمستان ۱۳۸۵.

۶- شریفی، محمد فاضل. فرخی شاعر عاشق، مجله خراسان، ش ۸۶، اسد- سبته ۱۳۸۶.

۷- فرخی سیستانی، ابوالحسن جولوغ. دیوان، به کوشش محمد دبیر سیاقی، انتشارات زوار، چاپ هفتم، تهران: ۱۳۸۴.

۸- محبتی، مهدی. سیمرغ در جستجوی قاف (نگاهی به جریان عقلانیت در شعر فارسی)، چاپ دوم، انتشارات گنجینه، تهران: ۱۳۸۳، ص ۲۳۱.

۹- منشی، اشرف. عشق مهر گاتی، (جشن ها و آیین های مردمی) انتشارات حاتم، چاپ اول، مشهد: ۱۳۸۴

د کب له شلمې نمانځنه ...

د زرغونو سیمو او پارکونو چې د زرغونتیا وړ وي د دوی د ادارې له لوري طرح او ډیزاین کېږي چې د ښاري معیارونو سره سم په راتلونکي کال کې یو شمیر پارکونه د ښار په کچه جوړ او بیا ورغول شي. کابل ښاروال وویل چې د نیالګیو کینولو په دې موسم کې به د ښار په کچه له دوه سوه پنځوس زره ډیر نیالګي په بیلابیلو ناحیو کې کینول شي. وروسته د چاپیریال ساتني ملي ادارې مشر او د کابل پوهنتون رئیس خبرې وکړې او د زرغونو سیمو پر پراختیا او ساتنه یې ټینګار وکړ. دوی هیله وښوده چې اړوند ادارې دي په همغږۍ د کابل ښار د زرغونتیا او ښکلا په برخو کې ډیر هڅې او کوښښ وکړي.

کمپاین نهال شانی در ...

سبز شهرى صحبت نموده و از آئنده زنان که در کار نهال شانی سهم فعال داشتند قدر دانی نمود. وی افزود: برای حفاظت و آبیاری نهال‌های سطح شهر، برنامه ایجاد سیستم آبیاری قطره‌یی از سال گذشته بدین سو رویست است و فضاهای سبز و موجودیت درختان در سطح شهر بسننده نبوده، لازم است شهروندان با غرس حداقل یک نهال در مقابل ملکیت خویش، سهم شهروندی و وجیبه دینی شان را ادا ساخته و با سبز پوشان شهر خود همکار باشند. وی در ادامه گفت که طراحی جدید پارک‌ها و ساحات سبز و شناسایی ساحات که قابلیت سبز شدن را دارد، از سوی مشاورانی کابل انجام یافته که برای نو سازی و بهسازی آن در مراحل مختلف اقدام می گردد؛ از جمله پارک باغ عمومی پغمان به شکل اساسی و معیاری بهسازی می شود.

د پښتاز ورزشي او ...

په موخه به په بیلابیلو ناحیو کې د نیالګیو کینولو کمپاینونه په لاره واچوي او نن یې دا دی د نیالګیو کینولو کار د نوي ښار له پارک پیل کړ.

ګرامیداشت از هشتم ...

اجتماعی و برنامه ریزی برای ساخت و سازها سهم فعال دارند، زنان فعال در سطح شوراهای نواحی و شاروالی کابل، دوشادوش برادران شان برای تحقق سهولت‌های اجتماعی و شهری زحمات و تلاش‌های خستگی ناپذیر را انجام داده اند که قابل ستایش می‌باشد.

د دویمې او لسمې ...

هیله کېږي، خو ټول ښاریان د خپلو ملکیتونو او سیمو د زرغونتیا او دغه راز د زرغونو سیمو د ساتلو په برخه کې له کابل ښاروالی سره همغږي او همکار و اوسي. په کابل پوهنتون کې د نیالګیو کینولو ملي ورځې د نمانځنې په مناسبت د نیالګیو کینولو کار د یوه پروګرام په ترڅ کې پیل شو او په هیواد کې د نیالګیو کینولو لوی کمپاین پیل شو. د یو بل خبر له مخې د زرغونو سیمو د پراختیا په موخه د لسمې ناحیې په کچه د کابل ښاروالی د مسئولانو له کابل ښاروالی د ملاتړ پروژې همکارانو، ګنډر و کیلاتو او د یادې ناحیې د زیات شمیر ښځو او ځوانانو په ګډون د نیالګیو کینولو کمپاین پیل شو. ټاکل شوې ده هغه سیمې چې د زرغونتیا وړتیا لري، بیلابیل ډوله نیالګي پکې کینول شي، خو پکې زرغونتیا او ښکلا رامنځته شي.

آغاز کار نهال شانی ...

همکاری مردم تطبیق نماید. شاروالی کابل پلان دارد تا مساحت ۱۷۷۵۹۵ متر مربع زمین را در ساحه تپه چهل دختران پارک تفریحی را که شامل احاطه، سنگفرش پیاده‌روها، حفر چاه آب، ذخیره گاه آب برای آبیاری، ایجاد سیستم آبیاری قطره‌یی و بارانی، نصب دراز چوک‌ها و وسایل بازی برای اطفال، میدان ورزشی، تشناب‌های مردانه و زنانه، سایه بان‌ها، اطاق محافظ، چمکاری، غرسنهال و گلبنه‌ها می‌شود، به شکل معیاری و اساسی ایجاد و تاسیس نماید. با ساخت این مکان تفریحی، علاوه بر ایجاد مکان مناسب تفریحی برای باشندگان ناحیه سبز دهم، به زیبایی و توسعه ساحات سبز شهر کابل نیز افزوده می‌شود. از سوی هم اهالی ناحیه متذکره تعهد کردند که به منظور تحقق فرهنگ بهتر شهری، خصوصاً در ایجاد و گسترش ساحات سبز شاروالی کابل را همکاری می‌کنند.

نوروز، نوی کال ...

افغانستان کې هم نوروز، د هجري لمريز کال پيل او پسرلي د موسم لومړۍ نيټه د هيواد په گوټ گوټ کې په مختلفو دودونو سره نمانځل کيږي. د هجري لمريز کال د وري د مياشتې لومړۍ نيټه په ټول افغانستان کې عمومي رخصتي وي، افغانان د همدې ورځې د سهار د لمانځه څخه وروسته ځانگړې دعاوې کوي، د افغانستان واکمن ځانگړی پيغام صادروي، راديوبي شبکې، تلويزيوني چينلونه او نورې خبري رسنۍ خاص پروگرامونه او ځانگړې پاڼې د نوي کال نمانځلو ته ځانگړې کوي. همدارنگه خلک يو بل ته د نوي کال مبارکي وايي.

د نوي کال ميله د کندهار په سيمه کې لمانځل کيده خو د لوی احمدشاه بابا د پاچاهۍ پر مهال دغه ميله د شاليمار په نوم هم ياده شوې ده هغه دا چې کله لاهور د احمدشاه بابا د لښکرو په وسيله فتح شو نو د لاهور په شاليمار کې يې څو ورځې تيرې کړې. په همدې وخت کې د سردار برخودار خان له خوا د کندهار د ريگستانونو، د ارغنداب د بابا ولي صاحب زيارت څخه د سردې تر کلي پورې د نوي کال په مناسبت د جشن لويه سيمه اعلان کړه چې نوموړې سيمه د انارو، زردالو، شفتالو او انگورو باغونو پوښلې وه. نوموړې ميلي ته به د زابلستان، هلمند، کاکړستان، پشین، کوټه، عبدالله، گلستان، فرام، اروزگان، او يو شمير نورو سيمو څخه خلک راتلل. خلکو به د نوي کال له لومړۍ نيټې سره سم د سيمې په باغونو کې خيمې درولې، پسونه به يې حلالول، ديگونه به يې پخول او تر ۱۰ ورځو پورې به يې ميله کوله خو ځينو څيرونکو بيا دغه موده ۴۰ ورځې هم ښودلې ده.

د شاليمار په ميله کې به غيږي نيول کيدې، موسيقي به اوريدل کيده، د کبانو ښکار به کيده، نښه ويشتل، غج غج، خوسې، دوزخ او داسې نورې محلي لوبې اجرا کيدلې. اوس مهال د نوروز څخه دوې ورځې د مخه خلک د خاکريز په ولسوالۍ کې د شاه آغا صاحب زيارت ته ورځي چې د کندهار د ښار په ۷۵۵ کيلومتري کې موقعت لري او د نوموړي زيارت جنه پورته کيږي. همدارنگه ځينې خلک د ارغنداب په ولسوالۍ کې د بابا ولي زيارت، د دالې بند او د ابراهيم خليفه بابا زيارتونو ته هم د نوي کال پر مهال د ميلو لپاره ورځي خو د نوي کال او نوروز په مناسبت د کندهار په ميلو کې يوازې نارينه گډون کوي او د کندهار د خلکو په منځ کې ميلو ته د خپلو فاميلونو بيول رواج نه لري.

د لرغوني بلخ په مرکز مزارشريف کې د گل سرخ ميله کيږي، د سخي د زيارت جنه پورته کيږي چې نوموړی زيارت د اسلام څلورم خليفه حضرت علي کرم الله وجهه ته منسوب دی، وژلوبه يا بزکشي کيږي او مختلفې لوبې سر ته رسيږي. پټل شوې ده چې سير کال به د گل سرخ د ميلې او د سخي په زيارت باندې د جنده پورته کولو په مراسمو کې د سيمې د هيوادونو مشران هم شرکت کوي او د يوه گډ سيمه ايز کلتور انځور به وړاندې کوي. د گل سرخ ميلې او د حضرت علي کرم الله وجهه په زيارت باندې

په بدخشان، تخار، کندز او د افغانستان د شمال په نورو سيمو او ولايتونو کې خلک د نيمه میده غنمو (ورغاستو) خوږه او کره پخوي، خيراتونه کوي، شنو ځايونو او زيارتونو ته ځي، دعاوې کوي.

په ننگرهار، کوټ، لغمان او نورستان کې د کال په لومړۍ ورځ خلک له خپلو فاميلونو سره يو ځای شنو ځايونو ته راوړي، د شنو فصلونو او شوتلو له ليدلو څخه خوند اخلي، سبزه لغت کوي، زيارتونو ته ځي او د خپلوانو مړو په قبرونو او به اچوي.

د پکتيا، پکتیکا او خوست اوسيدونکي هم د نوي کال په لومړۍ ورځ د نورو ولايتونو اوسيدونکو ته ورته مراسم اجرا کوي، خلک له خپلو کورونو څخه راوړي، زيارتونو ته ځي، ډنډه کسې پخوي، ډولونه هڅي، ملي اتڼ کوي او د پکتیکا خلک خو په دې ورځ د نيزه وهلو لوبې هم تر سره

کوي. همدارنگه په خوست کې زياتره خلک د متون غونډۍ ته ورځي او د خونسي په نامه کورونو ته د ميوي وړل هم رواج لري.

په کابل کې په رسمي دولتي مراسمو سربيره چې د دولت د مشر پيغام او د بزرگ د جشن نمانځل په دې ورځ صورت مومي خلک د سخي زيارت، قرغه، شهدای صالحين، د شهيد نادرخان تپه، باغ بالا، باغ بابر او داسې نورو سيمو او تپو ته وزي. له زياتو وگړو سره د خپل فاميل غړي يو ځای چکر وهي او د نوي کال له لومړۍ ورځې څخه خوند اخلي. همدارنگه يو شمير وگړي موسيقي اوري او ځينې هنرمندان وړيا کسرتونه اجرا کوي، ډولونه وهل کيږي او يو شمير اتڼ چيان ورته ملي اتڼونه کوي. د کابل په منډوې او د سخي په زيارت باندې جنده پورته کيږي او سبيل کوونکي د خپل ژوند د اړتياوو د پوره کيدو لپاره دعاوې کوي.

د امير محمد په وينا چې پخوا به د کابل خلک د نوي، ناز کې او تازه شفتلي د خوړلو لپاره فلاچې ته تلل، د شهدای صالحين په غونډۍ به يې چکر واهه او د ارغوان د ونو د ليدلو لپاره به د خواجه صفا غونډۍ ته ورختل.

د نوروز په ورځ د کابل ښاریان هڅه کوي چې سبزي چلو بوخ کړي، د هفت سين دسترخوان له هغو ميوو څخه چمتو کړي چې له اوو داسې څيزونو څخه جوړ شوي چې د نوم پيل يې په سين باندې کيږي. ځينې خلک بيا له اووه ډوله ميوې څخه د هفت ميوه شربت جوړوي او د خپلوانو کورونو ته هم د کال په لومړۍ ورځ وړيږي. همدارنگه د نوي کال په وياړ د سمندک پخول هم د يو شمير کابل ښاریانو له پخواني رواج څخه لري چې په ځانگړي ډول پخيري.

د هغو نجونو لپاره چې نوې کوژده شوې وي د نوروز په نامه کالي، ميوه جلبی او پاخه کبان د نامزاد د کورنی له خوا ور وړل کيږي چې دغه رواج ورو ورو د کابل د اطراف او سيمو ته هم غزېدلی دی.

وړاندیزونه: د برينشا فکري موسسه په دې آند ده چې بايد د نوروز د نمانځلو په لړ کې لاندې ټکي هم په نظر کې ونيول شي:

د نوي کال نمانځل بايد په داسې ډول وشي چې د افغانانو چې د حقيقي کلتور څرگندوی وي او زموږ د خلکو د کلتوري بېلابېلې سبب شي.

د نوي کال د نمانځلو په ترڅ کې بايد هڅه وشي چې په خلکو کې د کار شوق را پيدا شي.

زياته هڅه وشي چې بزگران داسې و هڅول شي څو د دې هيواد بايسري ځمکې آبادې او زموږ هيواد سمسور شي.

بايد په دې ښکلي مناسبت له ټولو ناوړه اعمالو لکه د اهلي حيواناتو له جنګولو څخه ډډه وشي چې له بده مرغه په يو شمير سيمو کې رواج لري. د افغانستان د ملي غوښتنو په بنسټ دې په نوي کال کې د سولې د اعادې لپاره هڅې وشي څو زموږ خلک د يوه روښانه ژوند درلودونکي شي.

نوی کال؛ ...

پلانونه پاته دي چې په نوي کال کې بايد عملي سي؟ او دې ته ورته پوښتنو ته ځوابونه ورکړه. وروسته نو!! د نوي کال لپاره خپل موخې وليکه. زما مشوره داده چې فقط څو محدود هدفونه وټاکه او بيا د کال په جريان کې همدا خپلو موخو ته د رسېدو لپاره له خفاستو مه سترې کيږه. همت به دلاسه نه ورکوي.

سختی به حتمي راځي او ته به يې مني. بې خوښۍ، ستړيا او لوږه به هم تانه چېکې درکوي خو ته به يې پر وړاندې لکه غږ ولاړ يې. د خلکو نهمتونه او خبري هم ستا کارونه کېدو کولای سي، خو ته به يې هيڅ پروانه ساتې. يوازې په دې توکل پر ستر خالق الله ج وي او خپل هڅې او کوښښونه به کوي. تردې مساييلو وروسته نو ته حتمي خپل اړمانونو ته رسيږي او يو بريالی انسان به وي.

زموږ او ستاسو د پلانونو، موخو او هيلو د رسېدو پر وړاندې لوی خنده ټولنيزي رسنی دي، لکه فيسبوک، ټويټر، يوټيوب او داسې نور... وخت مو ټول ورسره تيا سو دی.

د دې مانا دا نه ده چې ووايو بايد هيڅ يسي ونه

کاروو، د مالوماتو او نورو مهمو مساييلو لپاره دا بڼه ادرسونه دي خو دومره هم نه چې زموږ ژوند گډوډ کړي، بيله فيسبوک کتلو ټوله ورځ بل کار ونه کړو.

هڅه وکړه چې ټولنيزې بيخي لږ وکاروې.

که قوي اراده لري، مهرباني وکړئ پلان جوړ کړئ. موخې وټاکئ. هڅې پيل کړئ.

رب دي ۲۰۲۱ ميلادي کال په مور ټولو پسې نيکمرغه کړي. آمين

رئيس نشرات و آگاهي عامه
 نعمت الله يارکزي
 ايميل: nematullah784@gmail.com
 معاون نشرات
 نور احمد احمدزي
 ايميل: noorahmadzai.ahmad@gmail.com
 مدير مسوول: سيد مقصود هولياني
 تلفن: 0744323366

Year 69
 No: 1209

۲۰ حوت ۱۳۹۹ - ۶ شعبان ۱۴۴۲ - 20 Mar 2021

پل ارتباطي ميان شاروايي کابل و شهروندان

Kabul City Newspaper Established 1951

گراميداشت از هشتم مارچ در ناحيه ششم

شورای زنان و جوانان ناحیه ششم، از هشتم مارچ روز بین المللی زن، طی مراسمی گرامیداشت به عمل آوردند. در این مراسم دکتر مهتاب عالمی معین خدمات شهری شاروايي کابل، در مورد نقش زنان در مدیریت بهتر شهری و نحوه استفاده از تاسیسات شهری صحبت نموده گفت: رهبری این نهاد تلاش دارد تا برای زنان در نواحی مختلف، پارکهای تفریحی و دیگر سهولت‌های اجتماعی را فراهم کند. زنان در شاروايي کابل در مسایل **ص ۷**

کمپاین نهال شانی در ناحیه چهارم و چهاردهم آغاز شد

به منظور فراهم شدن محیط سبز، کمپاین نهالشانی در سطح ناحیه چهارم با اشتراک داکتر مهتاب عالمی معین خدمات شهری شاروايي کابل، شوراها و کلاهی گلر، زنان و جوانان آن ناحیه، از ساحه سبز چهارراه تایمینی آغاز شد. قرار است در این کمپاین، در نقاط که قابلیت سبز شدن را داشته باشد، نهالهای مختلف النوع غرس گردد. سرسبز ساختن ساحات سبز که از غصب برگردانیده شده، یکی از اولویتهای شاروايي کابل می باشد. طبق یک خبر دیگر برنامه‌ی نهالشانی زیر عنوان **ص ۷**

د پيشتاز ورزشي او فرهنگي بنسټ په نيالگيو کينولو کې برخه واخيسته

په هیود کې د سراسري سولې راتلو، سالم چاپیریال رامنځته کیدو او د تازه نفس په موخه د پيشتاز فرهنگي او ورزشي بنسټ غړو په نوي ښار یارک کې نیالگي کینول. د یاد بنسټ مسئولانو د پامیر له خیریا له سره په خبرو کې وویل چې، پيشتاز ورزشي او فرهنگي بنسټ له یو شمیر خوانانو او مدني فعالانو جوړ دی او د ټولنیز عدالت او سالم چاپیریال رامنځته کیدو په **ص ۷**

آغاز کار نهال شانی در ناحیه سیزدهم

کار نهال شانی با اشتراک باشندگان ناحیه سیزدهم به امید سرسبزی و شگوفایی بهتر شهر از تپه چهل دختران آغاز شد. شاروايي کابل به منظور ایجاد و توسعه‌ی ساحات سبز، در نظر دارد تپه چهل دختران را به یک مکان سرسبز و پارک تفریحی مبدل سازد؛ به همین **ص ۷**

د دویمې او لسمې ناحیې په اړوند سیمو کې نیالگي کینول شول

زر و دیر بیلابیل ډوله نیالگي د یادې ناحیې د مسئولانو او ښاریانو په گلهون کینول شول. کابل ښاروايي په پلان کې لري، خو په هغه **ص ۷**

به عنوان یک شهروند هر سال، حداقل یک درخت بکاریم و از آن مراقبت کنیم

درخت یعنی اکسیجن یعنی آب یعنی زندگی

پل ارتباطي شهروندان با شاروايي کابل
 نمبر ۱۵۵ موقتاً غیر فعال است
 الی فعال سازی دوباره، شهروندان ازین نمبر و تماس ارتباط بگورید
 +93 744 31 81 61